

poutaly pokaždé na nějaký čas na určité místo, v němž konal vojenskoí službu u svého oddílu. Poněvadž místo garnisony žalobcovy ve smyslu § 68 j. n. nelze, jak rekursní soud správně uvádí, považovati za bydliště jeho, dlužno otázku, zdali Šternberk byl společným bydlištěm žalobcovým a jeho manželky, posuzovati jen na základě ustanovení § 66 j. n. A tu vzhledem k tomu, že žalobce ve Šternberku sloužil pouze nějaký čas jako reservista, nelze z té okolnosti, že si tam najal soukromý byt, v němž bydlela žalovaná jako jeho manželka s jejich dítětem, a že si tam najali posluhovačku, ještě usuzovati na to, že žalobce tím projevil též úmysl trvale se tam zdržovati. Účel jeho dočasného pobytu ve Šternberku byl ryze vojenský a on se také ze Šternberku odstěhoval, pobýv. tam od 4. prosince 1915 do počátku května 1916, ihned, jakmile jeho vojenský oddíl byl přeložen do Frýdku. Tím jest zjištěno, že není tu podmínek § 66 j. n. pro názor, by mohl býti Šternberk považován za společné bydliště manželů, a poněvadž oni od této doby spolu více nebydlí, nelze pokládati Šternberk za poslední společné jich bydliště dle § 76 j. n. Okolnost, že sporné strany dle svého doznání svůj společný byt ve Zločově během války trvale opustily, jest nerozhodna, má jen ten význam, že od té doby, zdržující se pouze dočasně po sobě v několika garnisonních místech (§ 67 j. n.), neměly žádného bydliště ve smyslu § 66 j. n. Proto bylo odůvodněnému dovolacímu rekursu vyhověno a obnoveno usnesení soudu první stolice.

### Čís. 130. J

**Nedostatečné zastavení vozu elektrické pouliční dráhy v řádné stanici jest příhodou v dopravě. — Spoluzavinění cestujícího na úraze z důvodu, že před úplným zastavením vozu sestupoval na stupátko.**

(Rozh. ze dne 9. dubna 1919, Rv I 162/19.)

Žalobkyně, která, jedouc elektrickou drahou, chtěla vystoupiti v jisté přestupní stanici, odebrala se na kraj zadní plošiny vozu a, sestoupivši jednou nohou na stupeň, čekala, až vůz se zastaví. Tento, přiblíživ se ke stanici, zmírnil sice rychlost, nezastavil však úplně, nýbrž právě v okamžiku, když žalobkyně očekávala, že se zastaví, rozjel se zase rychleji. Poněvadž žalobkyně při tom s vozu vypadla a zranila se, žalovala podnik dráhy na náhradu škody. — Oba nižší soudové (obchodní soud a vrchní zemský soud v Praze) rozhodli, že nárok žalobní jest co do důvodu polovicí po právu. Uznali, že nezastavení se vozu ve stanici, ve které má zastaviti každý vůz elektrické dráhy, jest úchylnou od pravidelného provozu, ba i odchylkou od platných předpisů dopravních a tudíž příhodou v dopravě dle § 1 zák. o ruč. žel.; poněvadž pak žalobkyně následkem této nepravidelnosti s vozu vypadla a se zranila a úraz její jest tedy v příčinné souvislosti s příhodou v dopravě, platí tu domněnka o vině žalovaných podniků. Příhoda ta nebyla však po náhledu obou soudů jedinou příčinou úrazu; konkuruje s ní i zavinění žalobkyně, která zanedbala nutnou opatrnost tím, že během jízdy se nedržela v bezpečné vzdálenosti od okraje plošiny a nepřidržovala se dosti pevně tyče. Podle

§ 1304 obč. zák. nesou tedy obě strany škodu poměrně a, poněvadž se poměr tento určití nedá, každá z polovice.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaných podniků.

#### Důvody:

Pokud se týče dovolacího důvodu § 503 č. 4 c. ř. s., vytýká žalovaná strana, že nesprávně byl případ posouzen po právní stránce v tom, že 1. soud odvolací uznává nezastavení vlaku ve stanici za událost v dopravě, dále 2. že uznává příčinnou souvislost této události s poraněním žalobkyně a 3. že neshledal samozavinění žalobkyně na jejím úraze a exkulpační důvod pro žalované elektrické podniky. Jako příhoda v dopravě přichází v úvahu od normy se odchylojící událost v železniční dopravě, která je sama o sobě způsobitou, by člověka na těle poškodila neb usmrtila. Bylo zjištěno, že vlak ve stanici, kde úraz se žalobkyni při vystupování stal, nezastavil, alespoň nezastavil dostatečně, to jest tak, by vozy zůstaly v naprostém klidu, než žalobkyně vystoupila. Jelikož jde o stanici, kde bez výjimky vlak zastaviti má, nebylo potřebí, by žalobkyně oznámila výpravčímu, že vystoupiti hodlá. Rychlost dopravy po uliční elektrické dráhy vyžaduje toho sama sebou na obecnstva, by, když blíží se stanice, kde ten, kdo vystoupiti hodlá, činil již přípravy k výstupu, by zastávku zbytečně neprodlužoval. Když žalobkyně, počítajíc s tím, že vlak ve stanici určitě zastaví, jakmile blížila se tato stanice, vyšla na přední plošinu a držela se pravou rukou k tomu účelu tam pořízené tyče, činila přípravy k vystoupení. Jak zjištěno, zmírnil sice motorový vůz, dospěv stanice té, jízdu, ale nezastavil zcela, to jest tak, aby zůstal pro výstup v úplném klidu, nýbrž ještě se, třeba snad nepatrně, pohybuje obdržel proud, trhl a rozjel se zase rychleji. Nemůže býti o tom pochybnosti, že tato událost jest odchylkou od normy, která předpisuje zastavení se, tedy naprosté uklidnění vozu, a sice po tak dlouho, pokud vystupující obecnstvo vůz zcela neopustilo. Rovněž nepřipouští pochybnosti, že takové pouhé zmírnění pohybu vozu místo úplného zastavení se jest pro vystupující obecnstvo způsobilé přivoditi úraz. Uznal je proto odvolací soud zcela právem za příhodu v dopravě a zcela důvodně též usoudil, že příhoda tato jest s úrazem žalobkyně vzešlým v příčinné souvislosti. Kdyby byl vůz pořádně zastavil, jak předpis provozu ukládá, to jest uveden byl do stavu naprosté nehybnosti a klidu, a to po tak dlouho, než žalobkyně vystoupila, nebyl by se jí úraz stal. Tuto příhodu v dopravě žalobkyně nezavinila, což, aby se stalo, § 2 zák. o ruč. žel. za exkulpační důvod uznává. Ovšem ale spoluzavinila svůj úraz tím, že, ač vůz ještě v pohybu byl, sestupovala na stupátko, což jest nejen zakázáno, nýbrž pro každého člověka zdravých smyslů jako nebezpečné samozřejmo. Proto také uznáno bylo i na její spoluvinu, kteráž ale, nejsouc jedinou výlučnou příčinou úrazu, nemohla žalovanou stranu, kterou stíhá zodpovědnost za druhou spolupříčinu úrazu, plně exkullovati. Právní posouzení rozepře odpovídá tedy zcela zákonu.

#### Čís. 131.

**Zrušily-li strany shodnou vůlí uzavřenou smlouvu a není-li jedna z nich s to, vrátiti druhé v prvotní podobě to, co od ní jako smluvní plnění ob-**